

Remissyttrande över betänkandet Tryggare hem för barn
(SOU 2022:71)

Norrköpings tingsrätt ställer sig i allt väsentligt bakom utredningens
slutsatser och förslag. Tingsrätten vill dock framföra följande synpunkter.

Vårdnadsöverflyttning och prövningen av frågor om
vårdnadsöverflyttning

Tingsrätten ställer sig positiv till de föreslagna ändringarna i 6 kap. 8 §
föräldrabalken. Detsamma gäller förslaget om att införa en rätt till offentligt
biträde för barn i mål om vårdnadsöverflyttning. Vad gäller vårdnadshavare
kan däremot övervägas om behovet av biträde inte borde kunna tillgodoses
genom rättshjälpsinstitutet.

Den föreslagna formuleringen av bestämmelsen i nya 20 kap. 9 § första
stycket föräldrabalken (om rätt till offentligt biträde) kan uppfattas som att
det är samma biträde som ska förordnas för barnet och vårdnadshavarna.
Det bör förtydligas att det är fråga om olika biträden, förslagsvis genom att
det anges att *offentliga biträden* ska förordnas.

Tingsrätten anser att det bör finnas en viss möjlighet för domstolarna att
tillåta substitution i situationer där handläggningen annars kan komma att
fördröjas i onödan. Risken är annars att sådana situationer löses genom att
det offentliga biträdet entledigas och ett nytt biträde förordnas, vilket inte
gynnar barnet.

Förslaget om att det offentliga biträdet ska ha rätt att ta del av uppgifter av
betydelse i målet tillstyrks. Tingsrätten har inga invändningar mot den
föreslagna ordningen med informationsskyldighet för domstolarna i stället
för en insynsrätt för biträdet. För att undvika tveksamheter kring
tillämpligheten av den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 2 §
offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) bör bestämmelsen i nya 20 kap.

10 a § föräldrabalken formuleras så att domstolarnas uppgiftsskyldighet tydligare framgår.

Ny lydelse av bestämmelsen om bedömningen av barnets bästa

Grundtanken med förslaget till ändring i 6 kap. 2 a § föräldrabalken, ett förtydligande av att det ska ske en helhetsbedömning vid avgörande av barnets bästa och att kontaktprincipen inte ska väga tyngre än risken för att barn far illa, har tingsrätten inga synpunkter på. Vid domstolarna förekommer det dock en stor andel mål där det inte föreligger någon beaktansvärd risk för att ett barn ska fara illa. I dessa mål kan kontaktprincipen vara av väsentlig betydelse för bedömningen. Principen bör därför, som idag, komma till uttryck i föräldrabalken. Det kan i stället förtydligas att risken för att barnet far illa ska ha företräde framför kontaktprincipen. Det kan vidare ifrågasättas om det finns behov av att ta bort exemplifieringen av sätt som barn kan fara illa på. Redan i den befintliga formuleringen framgår att barn kan fara illa även på andra sätt än de angivna. Det bör enligt tingsrättens uppfattning i stället övervägas om det i bestämmelsen ska anges ytterligare exempel, såsom vanvård, försummelse och utnyttjande.

Inhämtande av sakkunnigutlåtande från psykolog

Det bör klargöras närmare hur den föreslagna bestämmelsen förhåller sig till befintliga regler i rättegångsbalken om inhämtande av sakkunnigutlåtande.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Elisabeth Lager. I den slutliga handläggningen har även deltagit rådmännen Magnus Dahlberg och Sophie Falkman, samt tingsfiskalen Neginak Hakimi, föredragande.

Elisabeth Lager

Neginak Hakimi